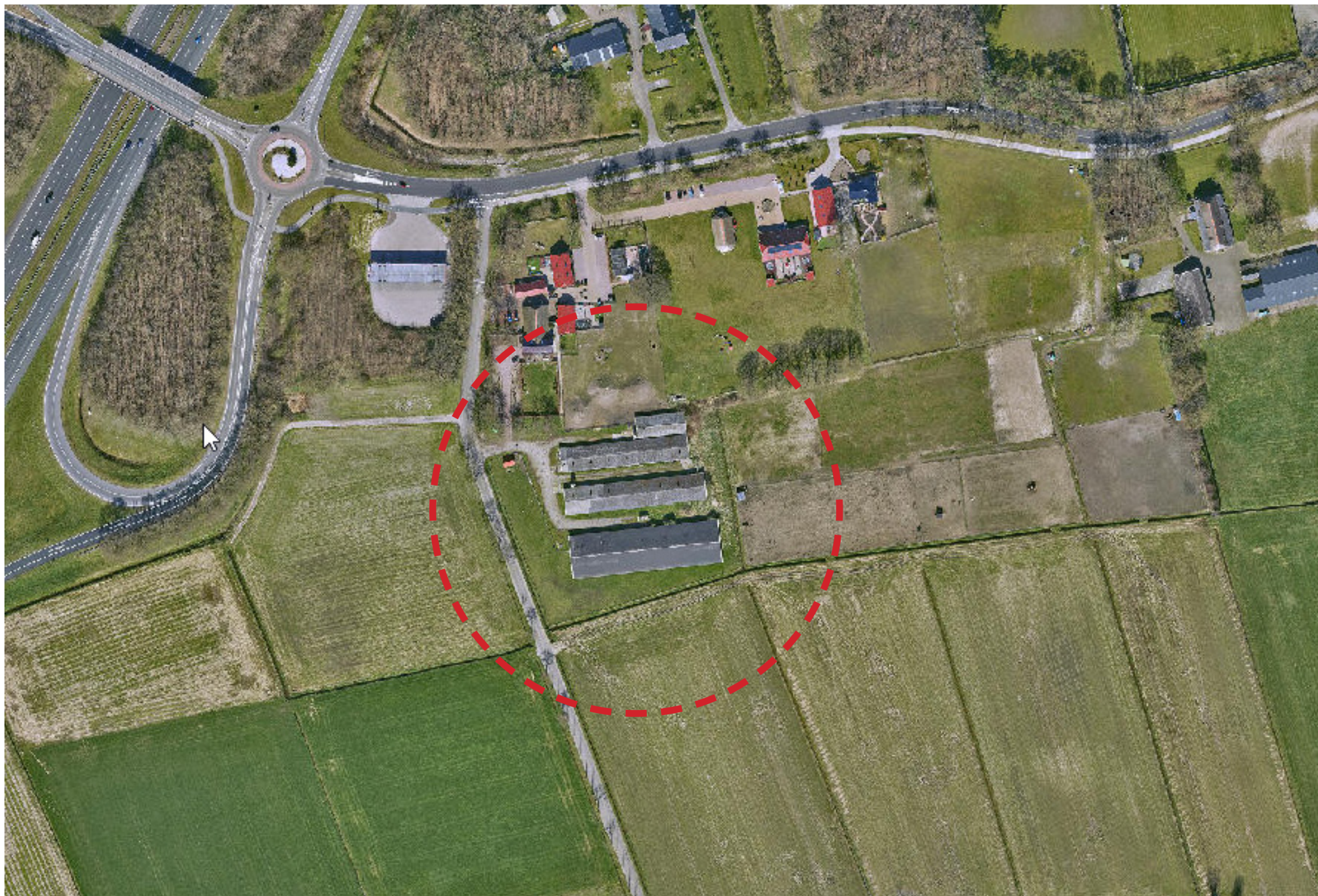




LANDSCHAPPELIJKE INPASSING **BUITENBRINKWEG - SCHAAPSDIJK ERMELO**

versie 2
6 december 2023



INHOUD

1. INLEIDING

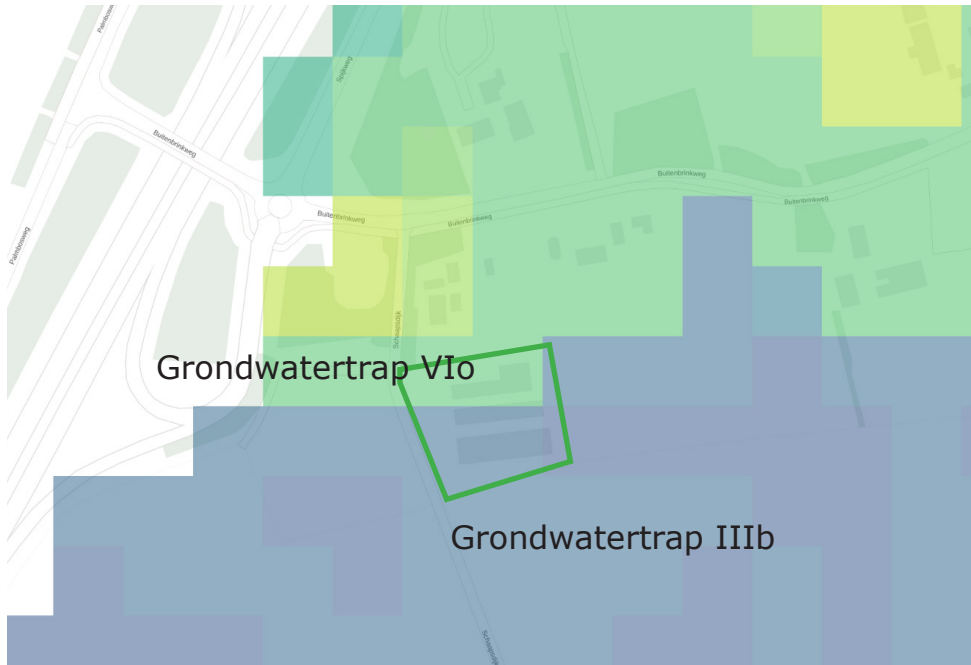
- 1.1 Aanleiding
- 1.2 Uitgangspunten

2. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

- 2.1 Solitaire bomen
- 2.2 Houtwal
- 2.3 Houtsingel
- 2.4 Knotbomen
- 2.5 Knip- en scheerheg
- 2.6 Bloem- en kruidenrijke zoom
- 2.7 Poel
- 2.8 Ecologische erfinrichting
- 2.9 Geluidscherm

3. Puntentelling natuurinclusief

- 3.1 Overzicht puntenmatrix



Grondwatertrap



Historische kaart 1923



Geomorfologie



Landschappelijke structuur 2023

1. INLEIDING

1.1. Aanleiding

Vanuit de sanering varkenshouderijen is het perceel aan de Schaapsdijk gesaneerd. Het kinderdagverblijf was oorspronkelijk een nevenfunctie van het agrarisch bedrijf. Om het deel van het eigendom waar het kinderdagverblijf gevestigd is (Buitenbrinkweg 81) juridisch te borgen is afgelopen zomer het nieuwe bestemmingsplan in werking getreden.

De stedenbouwkundige invulling op de locatie van de voormalige varkensstallen is reeds akkoord bevonden. Er wordt nog wel gevraagd om een landschappelijke inpassing en invulling van de puntentelling 'groen en natuurinclusief bouwen' voor de beoordeling.

1.2 Uitgangspunten

Omdat de groene waarden van het landschap een belangrijke identiteit drager is verlangt de gemeente Ermelo een haalbaar, landschappelijk inrichtingsplan, waarbij nieuwe ontwikkelingen worden ingezet ter versterking van deze groene kwaliteit. In de planvorming is rekening gehouden met een drietal zaken die van belang zijn:

1. Landschap (bodem, water, PNV)
2. Cultuurhistorie
3. Stedenbouwkundig plan

Een functieverandering biedt op deze manier belangrijke kansen voor het verbeteren van de economische vitaliteit en leefbaarheid van het landelijk gebied. Maar vooral ook voor het verbeteren van de kwaliteit van het landschap. Deze landschappelijke versterking borduurt verder op het (landschaps)beleid van de gemeente Ermelo. Hierin is een landschappelijke analyse uitgevoerd en zijn uitgangspunten en randvoorwaarden gesteld. Dit document is een concrete uitwerking van het vigerende beleid.



(NB de tekening geeft een indicatie voor de locatie van de landschapselementen.
Op detailniveau kunnen deze in de praktijk afwijken)

2. LANDSCHAPPELIJKE INPASSING

Wanneer het gaat om een landschappelijke inpassing zijn vooral de grote structuren op of rond het perceel van belang. Deze hebben landschappelijk gezien de meeste impact en zijn bepalend voor het aanzien. Tevens is het doel om met deze inpassing een bijdrage te leveren aan het versterken van natuurwaarden en bevorderen van biodiversiteit.

Deze structuren zijn in veel gevallen erf-overschrijdend en zorgen ervoor dat het erf onderdeel wordt van het landschap. Dergelijke structuren bestaan voornamelijk uit opgaande beplantingselementen welke verschillend van aard kunnen zijn.

Op een erf streven we er naar dat er 4 lagen aanwezig zijn: boom-, struik-, kruid en graslaag. Naast een fraaie landschappelijke inpassing zorgt dit er voor dat er veel variatie is, genoeg voedsel en schuilmogelijkheden zijn voor het dierenleven en insecten.

De structuurbepalende elementen binnen dit landschapsplan worden hieronder nader toegelicht.

Vrijstaande inheemse bomen

Op het gehele perceel worden 3 grote gebiedseigen solitaire bomen aangeplant om de nieuwe bebouwing te verankeren in het landschap. Naast landschappelijke inpassing dragen deze bomen ook bij aan de verhoging van de biodiversiteit.

Doorzetten bestaande houtwalstructuur

De noordzijde van het nieuwe perceel wordt de bestaande houtwal versterkt en doorgetrokken. Hiermee ontstaat er een robuuste landschappelijke structuur die de nieuwe ontwikkeling aankleedt en verankerd in het landschap.

Houtsingel

Het perceel ligt op een markante knip in het landschap het hoogteverschil is hier ook beleef- en voelbaar. In het beplantingssortiment zie je dit ook terug in de omgeving. Dit verschil in

bodem en grondwatertrap wordt gebruikt om de nieuwe ontwikkeling te voorzien van een houtsingel met een elzen/essenstructuur welke aansluit bij de kenmerken (PNV) van dit gebied.

Knotwilgen

De oostzijde wordt aangeplant met knotwilgen om de nieuwe bebouwing en landschap in elkaar op te laten gaan. Tevens dragen deze bij aan de biodiversiteit en de culturele waarden binnen dit gebied.

Meidoornhaag

De gelaagdheid op het erf wordt versterkt door een perceelscheiding van meidoornhagen. Deze groene structuurdrager is ook een waardevolle habitat voor o.a. mussen.

Ecologische landschapspoel / wadi

Langs de schaapsdijk is er ruimte voor het maken van een natuurlijk gradiënt welke mogelijk ook kan fungeren als landschapspoel en/of wadi. Rondom is er ruimte voor spontane en natuurlijke vegetatieontwikkeling. (NB de exacte vormgeving, locatie en functioneren wordt nader bepaald)

Bloem- en kruidenrijke zoom

Als basislaag wordt er aan de zoomranden van de houtwal, houtsingel, en de zone tussen perceel en watergang gestimuleerd om een natuurlijke kruidenvegetatie op gang te brengen. Dit doormiddel van een natuurlijk maaibeheer.

De hierboven beschreven elementen zijn terug te vinden op de bijgevoegde ontwerpkaart. Naast de ontwerpkaart is hieropvolgend per landschapselement een uitwerking gemaakt. Deze beschrijft de toegepaste soorten, maar ook de maat, plantafstand en beheer.

Hiermee doen we een concreet voorstel voor de versterking van de landschappelijke en ecologische waarden.



2.1 SOLITAIRE BOMEN

Aanleg

1. Solitaire boom

Locatie : centraal op het erf (zie tekening)

Soort : Walnoot – *Juglans regia*

Aantal : 1 stuks

Plantafstand : minimaal 10 meter uit de bebouwing

Maat : 16 - 18 cm stamomtrek

2. Solitaire boom

Locatie : aanvulling op bestaand erf t.b.v. groene samenhang (zie tekening)

Soort : winterlinde - *Tilia cordata*

Aantal : 1 stuks

Plantafstand : n.v.t.

Maat : 14-16 cm stamomtrek

3. Solitaire boom

Locatie : (zie tekening)

Soort : zoete kers – *Prunus avium*

Aantal : 1 stuks

Plantafstand : minimaal 2 meter uit de kavelgrens

Maat : 14 - 16 cm stamomtrek

Beheer

Beheer is bij een solitaire boom niet of nauwelijks nodig. Door middel van een visuele beoordeling kan worden bekeken of onderhoudssnoei noodzakelijk is. Het verdient aanbeveling om regelmatig zogeheten zuigers, schurende takken en dood hout te verwijderen. Snoeien kan over het algemeen in de wintermaanden, met uitzondering van de walnoot. Deze kun je het beste snoeien in de periode september tot begin januari in verband met sapuittreding of bloeden. Ook dien je de boomband te controleren en, deze samen met de paal, na 4 tot 5 jaar te verwijderen.





2.2 HOUTWAL

Aanleg

Doortrekken bestaande houtwalstructuur en verbinden nieuw en bestaand

Locatie : (zie tekening)

Bodem: zand

Grondwatertrap: VIo

Lengte : 90 meter

Breedte : ca 6 meter

Oppervlakte : 600 m²

Aantallen en soorten : 250 stuks

Boomvormers

8 x zomereik – *Quercus robur*

4 x berk – *Betula pendula*

Maat: 10 – 12

Plantwijze: solitair aanplanten in midden van de rij

Heesters

50 x hazelaar – *Corylus avellana*

50 x lijsterbes – *Sorbus aucuparia*

50 x vuilboom – *Rhamnus frangula*

50 x meidoorn – *Crateagus monogyna*

50 x Gelderse roos – *Viburnum opulus*

Maat : 80-100 cm

Plantwijze : 3 plantrijen, 1,50 meter in de rij

Beheer

Goed onderhouden houtwallen bestaan uit een boom-, kruid- en struiklaag. Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel of -wal elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na 10 jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk. De meeste houtsingels en houtwallen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien vanzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle singels tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder jaar, afhankelijk van het onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet. Bij het afzetten is het in elk geval van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen. Dat betekent vaak een vrij drastische dunning. Oude bomen blijven meestal staan, evenals bomen met holten die vaak het domein van vogels en vleermuizen zijn.





2.3 HOUTSINGEL

Aanleg

Locatie : (zie tekening)

Grondwatertrap: IIIb

Bodem: zand

Lengte : 162 meter

Breedte : ca 6 meter

Oppervlakte : 972 m²

Aantallen en soorten : 450 stuks

Boomvormers

7 x gewone es – *Fraxinus excelsior*

10 x zwarte els – *Alnus glutinosa*

Maat: 10 – 12

Plantwijze: solitair aanplanten

Heesters

90 x hazelaar – *Corylus avellana*

90 x gewone vogelkers – *Prunus padus*

90 x vlier – *Sambucus nigra*

90 x rode kornoelje – *Cornus sanguinea*

90 x Eenstijlige meidoorn – *Crataegus monogyna*

Maat : 80-100 cm

Plantwijze : 3 plantrijen, 1,50 meter in de rij

Het voorstel is om het geluidsscherm in te passen d.m.v. deze houtsingel, waardoor deze het aanzien niet domineert.

Beheer

Beheer

Goed onderhouden houtsingels bestaan uit een boom-, kruid- en struiklaag. Na ongeveer 5-6 jaar zullen de takken in de houtsingel of -wal elkaar gaan raken en dient er waar nodig gesnoeid en gedund worden. Na 10 jaar is de eerste keer onderhoud noodzakelijk. De meeste houtsingels en houtwallen worden als hakhout beheerd en tussen de 10-12 jaar afgezet. Afzetten betekent dat de bomen en struiken tot 10 à 20 cm boven de grond worden afgezaagd. De bomen en struiken groeien vanzelf weer uit. Bij voorkeur dient er kleinschalig gewerkt te worden waarbij niet alle singels tegelijk een onderhoudsbeurt krijgen. Om de variatie in leeftijd te waarborgen dient ieder jaar, afhankelijk van het onderhoudsinterval, een gedeelte van de singel te worden afgezet. Bij het afzetten is het in elk geval van belang dat er genoeg licht op de bodem valt om de stobben te laten uitlopen. Dat betekent vaak een vrij drastische dunning. Oude bomen blijven meestal staan, evenals bomen met holten die vaak het domein van vogels en vleermuizen zijn.





2.4 KNOTBOMEN

Aanleg

Afscherming / perceel duiding oostzijde

Locatie : (zie tekening)

Bodem: zand

Grondwatertrap: IIIb

Soort : Wilg – Salix alba

Aantal : 8 stuks

Plantafstand : minimaal 10 meter uit de bebouwing

Maat : staak 250 – 300

Beheer

Houd de eerste jaren na aanplant de stam vrij van takken en laat alleen de takken aan de top groeien. Afhankelijk van de soort kunnen knotbomen om de 4 tot 6 jaar geknot worden. Zaag de takken af tot op 2 à 3 cm van de stam, haaks op de tak om te voorkomen dat er regenwater in blijft staan. Het knotten kan het beste plaats vinden in de periode van half november tot half maart





2.5 KNIP- EN SCHEERHEG

Aanleg

Natuurlijke en groene afscheiding tussen de percelen

Bodem: zand

Grondwatertrap: IIIb

Locatie : (zie tekening)

Lengte : 174 meter

Breedte : 1 plantrij

Soort : voorkeur voor meidoorn

Plantwijze : 4 stuks per meter

Aantal : 696 stuks

Maat : 80-100 cm lengte

Beheer

De naam knip- en scheerheg zegt het eigenlijk al: een heg moet geknipt of geschoren worden. De frequentie van de snoei hangt af van een aantal factoren: de soort, de vorm, de functie en de eisen die we aan de heg stellen. In het algemeen worden de meeste heggen 2 tot 3 keer per jaar geknipt. Bij een meidoornheg is het belangrijk de eerste keer te knippen voor de langste dag van het jaar, in juni. Dit maakt het knippen van deze heg een stuk aangenamer, omdat de doorns dan nog niet hard en houtig zijn. Knip de heg wanneer het bewolkt en niet te warm is. Belangrijk is dat de onderkant van de heg iets breder uitgroeit dan de bovenkant, zodat de zon ook op de onderkant van de heg kan schijnen. De heg behoudt dan zijn besloten karakter.





2.6 BLOEM- EN KRUIDENRIJKE ZOOM

Aanleg

Op het erf streven we dat er 4 lagen aanwezig zijn: boom-, struik-, kruid en graslaag. Dit zorgt er voor dat er veel variatie is, genoeg voedsel en schuilmogelijkheden zijn voor het dierenleven en insecten. Met deze robuuste bloem- en kruidenrijke zoom streven wij naar meer biodiversiteit door de ontwikkeling van inheemse, meerjarige planten te stimuleren door middel van ecologisch beheer. Deze zoom kleedt het perceel aan en maakt hiermee een natuurlijk ensemble.

Bodem: zand

Grondwatertrap: IIIb

Locatie : (zie tekening)

Oppervlakte: ca 2065m²

Soort : inheemse bloem- en kruidenvegetatie

Beheer

Maaien en afvoeren

Na het maaien van het grasland wordt het maaisel eerst gedroogd, gehooïd en daarna verwijderd. Door 1 tot 2 keer per jaar te maaien en steeds af te voeren krijg je een soortenrijkere vegetatie. Door het maaisel te laten drogen voordat het afgevoerd wordt, kunnen zaden nog narijpen en op de bodem vallen. Door gefaseerd te maaien en 10 tot 25% van de vegetatie te laten staan houdt je rekening met blijvende schuilgelegenheid voor de aanwezige fauna.





2.7 ECOLOGISCHE LANDSCHAPSPOEL / WADI

Aanleg

Een poel is een ondiepe kleine waterplas met stilstaand grondwater, waar de omstandigheden zodanig zijn dat ze kan dienen als voortplantingsgebied voor kikkers, padden en salamanders. Op voorgestelde locatie lijkt de ontwikkeling van een poel kansrijk. Die intentie is er ook. Dit element moet echter in de verdere planfase nader onderzocht op functioneren en dooropvolgende vormgeving.

Bodem: zand

Grondwatertrap: IIIb

Locatie : (zie tekening)

Oppervlakte: ca 260m² (bovenomtrek)

Beheer

Verwijder jaarlijks gefaseerd opslag van elzen en wilgen en maai de kanten. De frequentie voor het opschonen van de poel is afhankelijk van de grootte, gemiddeld een keer per zes jaar. De onderhoudswerkzaamheden kunnen het best worden uitgevoerd in de periode van begin september tot half oktober. In deze periode zijn er nauwelijks amfibieën in het water aanwezig.





2.8 NATUURERF

Erf ecologisch opwaarderen (geen landschapselement en niet op tekening aangegeven)

Om het erf ecologische nog aantrekkelijker te maken voor plant en dier is er de intentie om verspreid over het erf een aantal bijzondere element aan te leggen. Zo kan er een insectenhotel worden gebouwd. Op verschillende plekken kunnen overhoekjes met dakpannen, stenen en hout worden ingericht. De steenuil kan aangetrokken worden door het plaatsen van een nestkast in centrale erfboom (*Juglans regia*).

Door het planten van waardplanten (hier zetten vlinders hun eitjes op af en vinden rupsen hun voedsel) of favoriete nectarbloemen (drachtplanten) wordt het erf aantrekkelijk voor vlinders en bijen. Andere insecten en vogels volgen dan vanzelf.

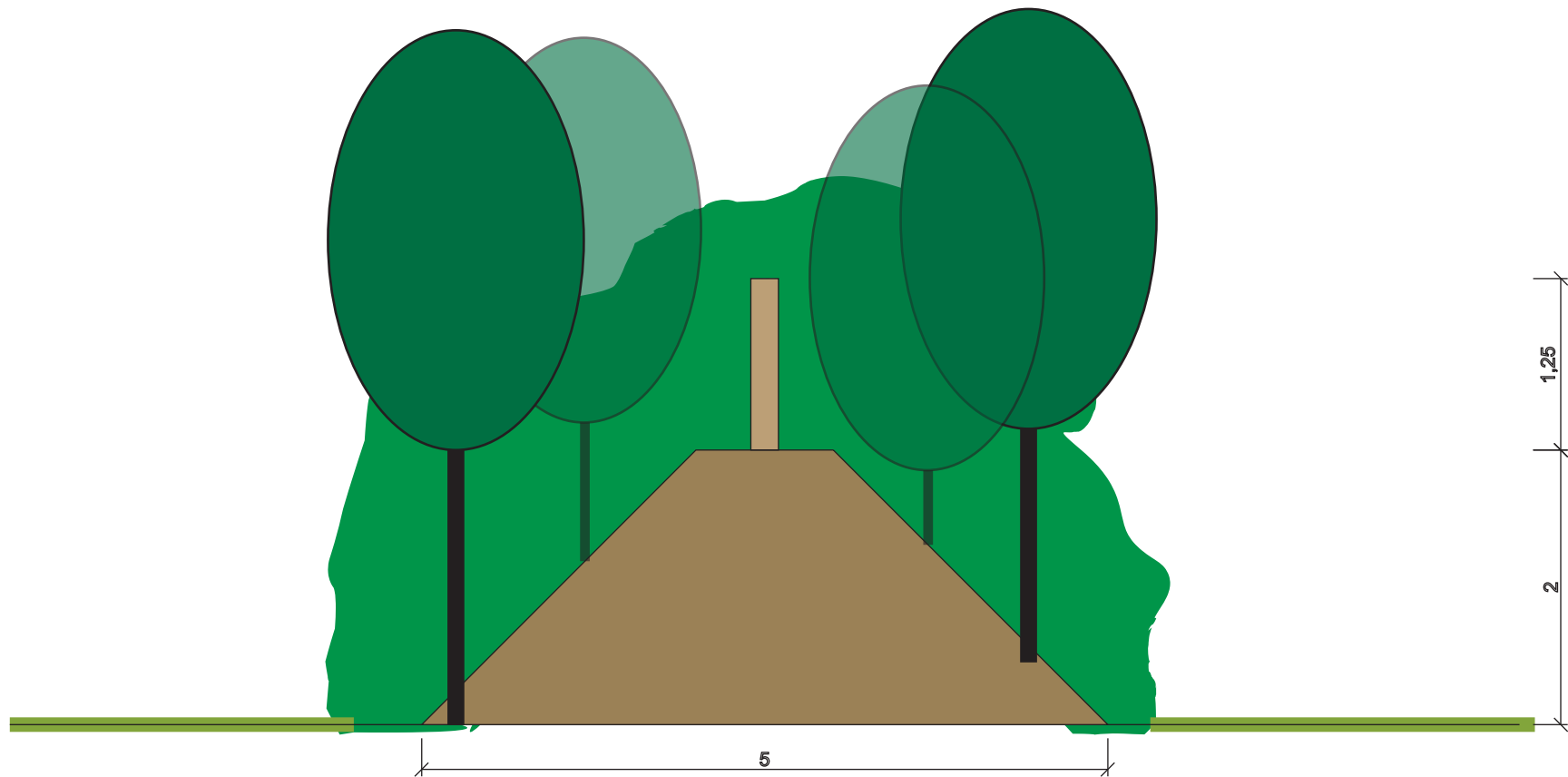
Zorg ervoor dat er zolang mogelijk bloemen bloeien, dus van het vroege voorjaar tot laat in de herfst. Laat ook brandnetels of bramen op bepaalde plekken staan en laat uitgebloeide bloemen met zaden zo lang mogelijk staan voor vogels. Kies zoveel mogelijk voor inheemse soorten, hoe meer inheemse soort soorten, hoe meer leven er op het erf te vinden is.





2.9 GELUIDSSCHERM

Landschappelijke inpassing conform beplanting zoals beschreven in 2.3.





takkenril



schuilplaats egel



waterschaal



vlinderkast



drachtplanten



vleermuizen nestplaats



nestkast mussen



overhoekjes



insectenhotel

3. PUNTENTELLING NATUURINCLUSIEF

Natuurerf

- 1 Insectenstenen of insectenhôtels
- 1 Nestkast voor vlinders
- 1 Nestplaats voor vogels (o.a. zwaluw, mus, enz.)
- 1 Het hele jaar is er voedsel voor vogels in tuin/erf beschikbaar
- 1 Verblijfplaats voor vleermuizen
- 1 Met de verlichting is nadrukkelijk rekening gehouden met vleermuizen
- 1 Inrichting tuin/erf afgestemd op kleine zoogdieren (o.a. egel)
- 1 Het maaibeleid houdt nadrukkelijk rekening met natuurwaarden.
- 1 Waterschaal voor vogels
- 1 Takkenril langer dan 5 meter en breder dan 1 meter

Punten: 10

Landschapselementen

- 1 Drie inheemse bomen
- 1 Vijf inheemse struiken
- 1 De vegetatie op het terrein heeft in elk seizoen inheemse bloeiende planten
- 1 Inheemse haag > 10 meter (174m¹ haag binne plangebied)
- 3 Bloemrijk grasland en/of kruidenrijke randen groter dan 1000 m²
- 1 Zoomvegetatie langs perceelrand(en)
- 2 Houtsingel en/of -wal met inheemse struiken en bomen langer dan 50 meter breder dan 3 meter
- 3 Natuurlijke poel doorsnede groter dan 20 meter
- 2 Natuurvriendelijke oever > 10 m (langs de slootkanten wordt hiermee het beheer rekening gehouden)

Punten: 15

Totaal aantal punten: 25

